Any IX N.º 419 - PREU: 5 Cènts. - Barcelona, 20 de Janer 1912

EN PATUFET

—¿Y dius que en Balderas es tan gandul?

—Moltíssim. Figúrat que, quan juguem a guerres, lo que més li agrada fer es de mort.

Avensos pedagògichs

En l'Escola industrial de Nayes (Anglaterra) s'ha establert y funciona, desde algún temps ensà, un sistema educatiu que produeix els millors resultats. Se tracta del *Tribunal dels noys*, en el qual els meteixos alumnes judiquen a n'aquells dels companys llurs que s'han fet mereixedors de càstich. La consideració que serveix de fonament pera la constitució d'aquet *Tribunal*, que ha sigut el millor medi de corretgir els defectes d'un noy, es fer una invocació als seus bons sentiments.

Heusaquí un exemple pràctich de la manera còm funciona'l *Tribunal* esmentat:

El mestre, obligat a abandonar la classe per alguns minuts, fa sortir del seu banch a un dels deixeples més esvalotadors y li diu:

— Quedes encarregat d'anotar quín dels teus companys ha observat millor conducta durant la meva ausencia. —

De cada cent casos, un noranta nou es segur que'l colegial, orgullós del manament rebut, posarà tot el compte en executarlo fidelment, comensant per donar exemple d'ordre y de circunspecció.

Se consegueix, així meteix, modificar el caràcter dels noys impertinents, encarregantlos la defensa dels noys més petits. Un xicot de maneres violentes, s'endolceix encarregantli que tingui compte d'una noyeta malalta; el sentiment de protecció, al penetrar en molts cors, opera verdaders miracles.

En una classe d'anormals s'ha vist a una noyeta d'inteligencia

UN ESQUIROL NOTABLE

A Londres crida l'atenció un esquirol tan ben educat, que pot competir ab moltes persones: saluda, pren ab les mans lo que li donen y fa una colla de monades que sembla una senyoreta.

deficient donar llissons de lectura a una altra més petita y més deficient que ella, cumplint magníficament la seva missió.

Confiant a una noya d'instints malgastadors les claus de la caixa de caudals y l'administració d'una casa, es segur que perdrà'ls seus mals hàbits y que's farà econòmica.

Aquet mètode, obligant als noys a procedir de determinada manera, crea en ells costums que, perllongantse durant algún temps, arriben a constituhir una part integrant de llur naturalesa.

ABECÉ

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica el setzè folletó de la graciosíssima y interessant novela "En Bolavà detective", ab totes les peripecies que va passar l'intrèpit Bolavà.

Bona consideració

A un pagès de les Alujes,
que era molt del puny estret,
va morírseli el seu pare,
deixantli un bon passament.
Com que'ls diners li recaven,
l'hereu va deixar passar
un mes y una altra mesada
sense ferli funerals.
El rector de la parroquia
el reprenia, sever,
mes ell sempre dava escuses
y anava passant el temps.
Que pel segar... Que pel batre...
Per la bréma... Pel sembrar...
Y així, sense fê'ls sufragis,
va transcórrer tot un any.
El rector, formalisantse,
l'escometé novament,
mes, com última paraula,
va contestarli el pagès:
—Veurà, mossèn Canyameres,
ben pensat y meditat,
me sembla que fóra inútil
ferli al pare funerals.
Perque si es al Purgatori,
ab un any que crema allí
es segur que a hores d'ara
ja dèu estar tot rostit.—

NYIC

L'amich fidel

En un magnífich trasatlàntich, que feya la travessia d'Amèrica a Barcelona, viatjaven una mare y fill que mereixien l'atenció dels demés passatgers per llur actitut, la qual revelava una perfecta educació.

La mare era viuda y vestia un sever trajo negre que contrastava ab la blancor del seu rostre. El nen era'l meteix retrat d'ella, y els seus ulls demostraven una escayenta modestia.

Molt sovint, el nen, que's deya Ricart, jugava ab un gos de Terranova, molt hermós, que hi havia a bordo, propietat dels mariners.

En Ricart no podia sofrir que li fessin cap mal, y més d'un cop li havia evitat algún *tanto* dels mariners. El gos ho comprenia, y quan hi havia perill de rebre, tot seguit se'n anava a arredossarse darrera del seu defensor.

Un dia, la mar estava molt alterada. Unes terribles ventades xiulaven a través de l'arboladura del barco, y les onades eren tan grosses que a cada punt baldejaven la coberta.

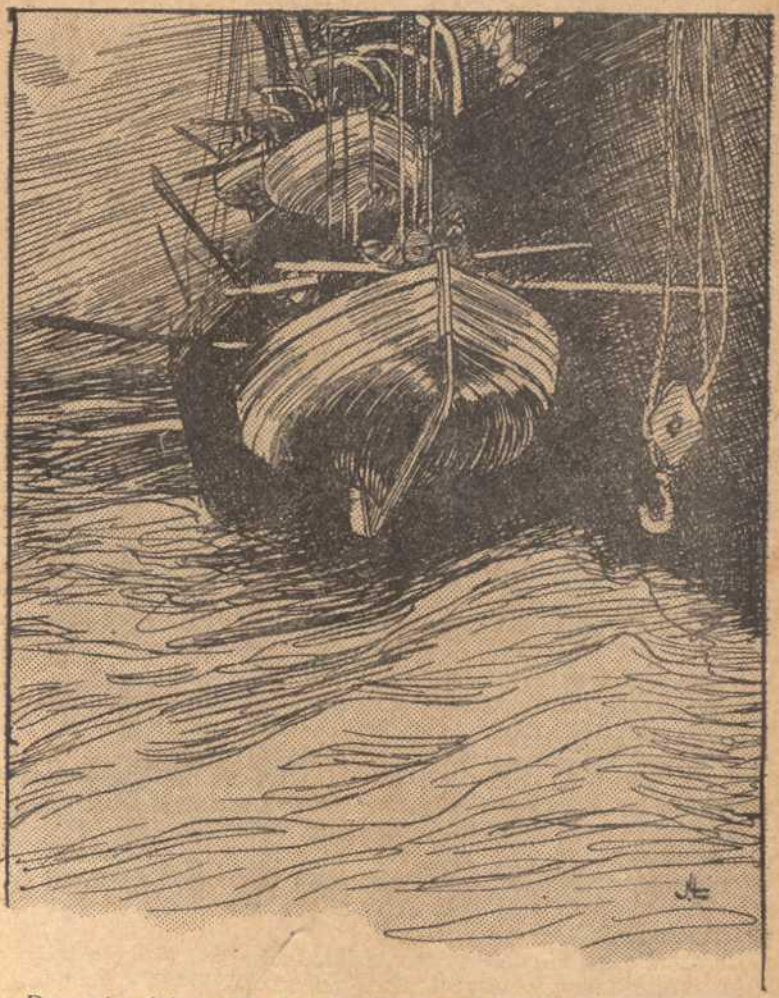

Per ordre del capità, tots els passatgers s'havien retirat als llurs camarots, y allí s'estaven, agafantse fortament pera evitar que'ls moviments del barco'ls estabellessin contra les parets, mentres el capità, desde dalt del pont, ordenava les maniobres pera capejar el temporal.

L'HISTORIETA A L'EXTRANGER

1

— ¿No voldria pas un moblatge molt barato, senyora?

— Ay no, fill: que mudo molt sovint de casa, y no vuy portar trastos d'un cantó a l'altre.

Tot d'una, l'esglay més gran s'apoderà dels passatgers. La màquina havia parat de cop, y el barco semblava abandonat a mercè de les onades. Lo pitjor va ser que ben aviat s'observà que'l vapor perdia'l nivell, decantantse paorosament cap a una banda.

L'udol seguit de les onades ofegava la veu del capità, y els mariners, tenint d'agafarse pera que les onades no se'ls emportessin, no sabien lo que havien de fer, car no sentien les ordres que se'ls donaven.

Veyent el capità que'l perill era imminent, va baixar del pont y ordenà, ajudanthi ell meteix, que's baixessin al mar les barques de salvament.

Quan varen ésser baixades, cridà als passatgers, y ab tot l'ordre possible va anar colocantlos en les barques. Ell, com a bon capità, va ser el darrer, y tothom va veure còm al enfonzarse'l barco ell seguia agafat en un pal.

Entretant, les barques de salvament, lluitant ab la forsa terrible de les onades, anaven dispersantse. En una d'elles hi anaven vuit passatgers y dos mariners. Entre'ls primers s'hi veya una dama endolada y un nen de dols mirar... Eren en Ricart y la seva mare. Mes, allí dessota d'un banch de la barca, hi havia un bulto negre del qual ningú s'havia adonat, però que en Ricart coneixia molt bé. Era el gos,

l'amich fidel den Ricart, que l'havia seguit ab la mirada fins que va estar aposentat en la barca. Llavors havia saltat y s'arraulí en un recó de la barca dessota d'un banch.

Aquella nit va ser terrible. A cada punt semblava que la barca anava a tombarse. Però més terrible que això va ser encara'l despertar. El mar estava imponent y els pobres nàufrechs no veyen terra enlloch. Així's varen passar tres dies. La debilitat comensava a fer presa dels cossos demacrats dels que anaven en la barca.

No tenien provisions, y veyen ab esglay atansarse l'hora en que la fam s'apoderaria d'ells.

Així estaven, quan tot d'una un mariner va veure'l gos.

— ¡No'ns desesperem! — va dir. — El gos ens servirà d'aliment durant uns quants dies. —

Y armat d'un ganivet, el mariner s'avensà cap al gos pera matarlo.

En Ricart, al vèureho, s'alsà amatent, y posantse davant del gos va cridar:

— ¡No vuy que'l mateu! —

El gos, com si ho comprengués, se mirà ab uns ulls tristos y resignats al nen valent que, malgrat la fam que patia, el defensava ab tant coratge.

Tots se quedaren molt parats de l'actitut den Ricart. Fins la seva mare li va fer algunes reflexions, dihentli que la mort del gos era necessaria pera no morir ells.

En Ricart se posà a plorar, però encara'l mariner no s'acostava ab el ganivet, s'alsava, oposantse a que li prenguessin.

2

— Precisament aquets mobles són expressos pera aquets casos. Són petites boletes de goma...

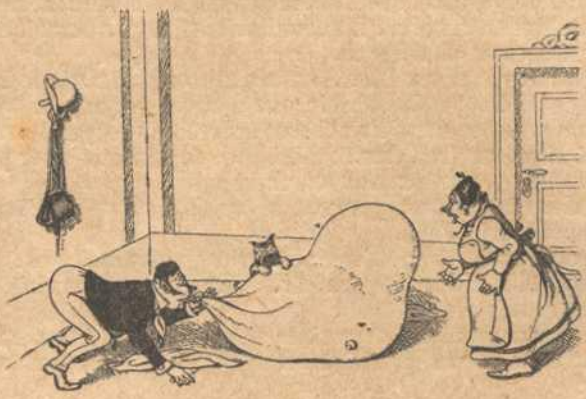

3

...que, bufant lleugerament...

Per consell de la mare'ls mariners varen decidir esperar que en Ricart s'adormís, pera matar el gos sense que se'n adonés.

Però la nit que va venir ningú va estar per dormir. El temporal havia tornat a alsarse imponent y prou feines tenien tots en agafarse ben agafats pera no ser emportats per la furia de les ones.

En Ricart se sentia defallir. La debilitat y l'esfors continuu que havia de fer pera agafarse, el tenien rendit.

De sobte, un crit d'esglay va sortir de la barca. En Ricart acabava de desaparèixer, emportat per una onada.

Els mariners, dèbils com estaven, no varen gosar tirarse a l'aigua pera salvarlo, segurs de que no tindrien forses pera nedar en una mar tan agitada.

La mare, desesperada, xisclava, demanant que salvessin al seu fill, però'ls mariners no's decidien.

En aquell moment tràgich, eixí el gos fidel de dessota'l banch; mirà a tots entorns, y no veyent al seu amich, se llensà a l'aigua.

Ab l'ansia que es de suposar, varen esperar tots la tornada del gos, creyent que portaria'l noy salvat. Però'l gos no tornava. Les hores passaven y no's veya rès, ni's sentia més que l'udol seguit de la mar abrivada.

L'endemà matí se calmà, pero'l noy no havia aparegut. Els mariners, sense fer gaire cas dels planys de la mare, varen posarse a cri-

dar d'alegria al veure que les onades de la nit havien portat la barca aprop de terra.

A la pobra mare tant se li endonà. No tenint al seu fill, potser més s'hauria estimat no tornar a veure la terra.

De cop, un mariner cridà:

— ¡Mireu el gos! —

La mare s'alsà amatenta. Efectivament, en la platja's veya'l gos y fins se'l sentia lladrar alegrament. Al seu costat hi havia en Ricart, agegut, estenuat de fadiga.

De primer varen creure que era mort. Però al baixar, felísment, varen comprobar que encara vivia. Un mariner va tocar el pito d'auxili, y tot seguit se presentaren varis pescadors, que varen socórrels, donantlos sostre, roba y bon aliment.

Un cop refets, l'alegria més intensa's pintava en tots els rostres. Tothom abrassava al gos salvador.

En Ricart, veyentho, va sentir que'ls ulls se li omplien de llàgrimes y ab el to més amable que va poder, va dir:

— ¡Ahónt seria jo, si hagués consentit que'l matéssiu!

— ¡Y jo també ahónt fóra! — va afegir la seva mare. — Perque perdent al meu fill, no hauria pas viscut un instant més. —

J. M. F.

4

...ja'té'l moblatge a punt.

(Del *Fliegender Blatter.*)

LA CORONACIÓ DEL REY D'ANGLATERRA COM EMPERADOR DE LES INDIES

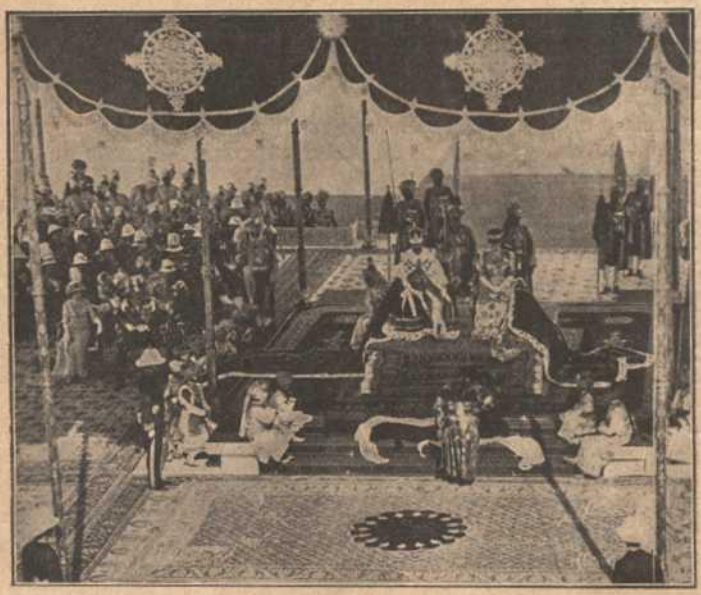

L'Anglaterra té a l'India una gran extensió de terrer ab la qual ha constituhit l'Imperi de les Indies, sotmès al poder de la Corona d'Anglaterra. Per això es que'ls reys de l'Anglaterra, després de coronarse com a tals, fan un viatge a l'India, ahont se coronen com a emperadors d'aquella immensa colonia.

Els anglesos, malgrat llur poder absorbent, procuren en les terres conquerides no matar may la personalitat llur, ans al contrari, l'accentúen tant com poden, concedint als indígenes una amplia autonomia, deixantlos gobernar interiorment ab llurs lleys, etc., etc.

A n'això's dèu que resultin sempre tan pintoresques y ab tanta magnificencia les festes de la coronació imperial, com se pot veure per la mostra que'n donen els adjunts gravats. L'India es un país d'antiquíssima civilisació, y aquesta era de lo més rich y sumptuós que's pot arribar a imaginar, com ho demostren les esplèndides obres d'arquitectura, escultura y art sumptuari que han arribat fins a nosaltres.

Els anglesos han respectat aqueixes costum y fins, en certa manera, les han estimulat. Així, malgrat el ser europeus y extrem-occidentals, els reys de l'Anglaterra celebren el seu coronament a l'India ab tota la pompa oriental. Cavalcades d'elefants, seguicis parats d'or y pedreries, criats ab richs parassols, plomers, ventalls, tot brilla, tot rellú, tot es rich y fastuós, seguint el gust y l'estil d'aquelles terres. Era bonich, en aqueixes festes que s'acaben de celebrar a Delhi, la cerimonia de reconeixement de Potestat per part dels reys y magnats indígenes davant de l'Emperador. Cadascú, ab son trajo peculiar y acompanyat del seu seguici, se presentava davant del trono, feya una reverencia fins a terra, dipositava l'espasa als peus de l'Emperador, y's retirava cul-arreres fins a ser fòra del clos imperial.

Sols qui conegui aquelles terres, aquell sol, aquelles costums y la fastuositat d'aquell art, pot tenir una idea de la magnificencia d'aqueixes festes de la Coronació Imperial.

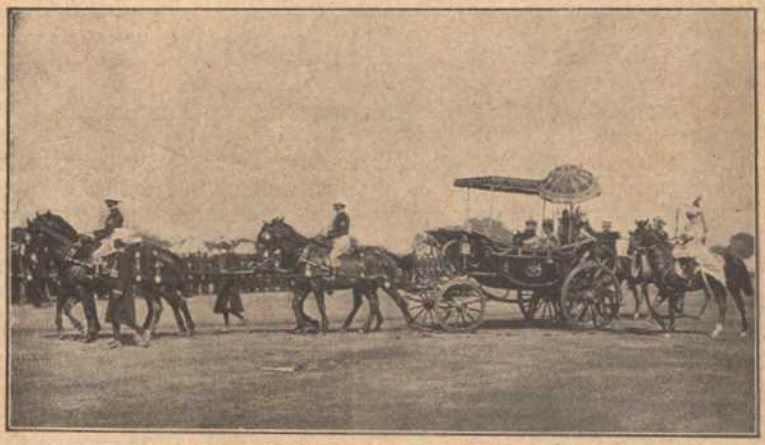

El cotxe conduint als Reys

Un clown català famós

En la notable revista de Nova York *Metropolitan*, orgue del grandiós teatre d'aquet nom, s'hi ha publicat fa pochs dies, dessota del retrat que aquí reproduhim, una curiosa informació biogràfica relativa a un afortunat clown català, que a tots els Estats de la gran Federació Americana es famosíssim, y a qui els yanquis li han adjudicat el títol de campió mundial dels clowns més graciosos.

S'ha de conèixer l'extraordinaria importancia que pera'ls yanquis signifiquen els espectacles humorísticbs, considerats per aquell admirable poble com a necessitat social y com higiene de l'esperit, pera compendre ab quína gratitut y franca admiració hauràn discernit a l'anònim català *Marcelino*, aquell títol que tanta sorpresa causarà a n'alguns lectors nostres de Catalunya.

Traduhim ab gust l'impressió biogràfica de *Marcelino;* sentint vèurens privats de teixir ab aquesta nota'l verdader nom y apellidos de tan famós com extraordinari compatrici, l'individualitat artística del qual ofereix una revelació més de la gran potencia expansiva del geni català, encara que pel genre de son art extern, no's pugui pendre a n'aquell compatrici nostre com un exemplar prou genèrich del caràcter de Catalunya.

Diu així *Metropolitan:*

«MARCELINO»

L'historia del clown que fa riure més del món

En l'any 1880, aproximadament, un xicot vagava sempre pels carrers de Barcelona.

Era un jovenet, robust, fort de brassos y de cames, y ab uns ulls molt vius y negres.

Era, ademés, molt graciós, de manera que feya riure a tothom qui el veya o que'l sentia, a causa de les seves constants entremaliadures.

Els seus pares, al vèurel tan dolentot, estaven molt preocupats per la seva sòrt.

Un dia, el xicot va pujar a un arbre; un policia governatiu va passar pel dessota, y se li va ocórrer al noy entremaliat, pendre'l quepis del policia, valentse d'un ganxo; però, desgraciadament, la branca en que s'aguantava'l noy, s'esqueixà, y aquet va caure al damunt del policia, trencantli el nas. Abans que'l policia'l podés agafar, el xicot va fugir, anant a casa seva y amagantse en la xemeneya.

El policia li va córrer al darrera, va pujar al pis y comensà a regirarho tot, però no'l pogué trobar.

Al veure que no'l trobava, el policia exclamà, irat: — ¡Si algún dia trobo a n'aquet pillet, el mataré! —

Quan el noy va sentir aquesta terrible amenassa, va quedar tan esparverat, que fins a mitja nit no va sortir del seu amagatall.

En plena fosca, abandonà la xemeneya y fugí saltant pels terrats, brincant de casa en casa, fins que trobà una porta d'escala oberta, aprofitantho pera fugir escales avall.

A peu, sortí als afores, emprenent per una carretera, y quasi sense menjar, rendit, fadigat, arribà a Saragossa.

En aquesta ciutat hi funcionava un Circh eqüestre anomenat Circh

Alegria, a l'empresari del qual se presentà'l fugitiu, demanantli feina.

L'empresari li va preguntar lo que sabia fer: — Lo que vostè vulgui — va respondre'l xicot.

— ¿Sabries fer tres tombarelles seguides?

— Cinch y tot.

— Veyam, a probarho. —

Y el noy va donar set tombarelles seguides en lloch de les cinch, causant l'admiració de l'empresari:

— Tu ets un xicot aixerit y graciós — li va dir, — y crech que lo millor serà posarte de pallasso o de clown. ¿Còm te dius? —

Davant d'aquesta pregunta'l xicot se quedà un moment pensatiu, però al fí, decidintse, digué:

— Me dich Marcelino. —

Aquet no era'l seu veritable nom, però no va gosar dirlo per por de que'l policia del nas romput el descobrís, y per això donà'l nom de Marcelino.

Quan el xicot va aparèixer en la pista del Circh y's posà a actuar, el públich, al veure'ls seus gestes groteschs y les seves contorsions gracioses, va aplaudir y va riure de molt bona gana, y ja desd'aquell dia, aquet clown ha sigut el privilegiat de tots els públichs americans.

Després anà corrent món, d'una empresa a l'altra y d'una ciutat a l'altra, fent riure a milions de persones, fins que ha arribat a conquerir la fama de «millor clown del món».

Anècdota

Alfons V, nomenat *el Sabi* y *el Magnànim*, rey de Sicilia y Aragó, estimava'l practicar la més bella de les virtuts dels reys: la justicia.

La vila de Nàpols havia acordat erigirli un arch de triomf magnífich, a fí de conservar més tart la memoria d'un tan gran rey.

Pera fer dit arch varen resoldre destruir la casa d'un vell oficial que durant tota la guerra d'Italia havia servit fidelment al rey.

Alfons, quan sabé la nova, no volgué que toquessin aquella casa, dient aquestes sabies paraules:

—M'estimo més passarme d'un và monument, que sofrir que destrueixin el darrer asil de qui sempre m'ha ben servit.—

Traducció de

N. SNESSA

Pera recitar

A LA VERGE

Colometa blava,
la del paradís,
que ab tos cants adormes
vols de serafins;
càntamen de dolsos
y fesme adormir,
que d'aquesta terra
ja no'n vuy sentir.

Enviat per
C. DE REUS

Totes les solucions. — J. G. Capdempolla, Sofia Folch, (un que no porta nom), germans Ralis, Tecla Bonet, Joseph Barta, Dolors Fortich, Francisco Pujol, Eudalt Caseras, Joseph Vergés, Pere Pullastre, Montserrat Sardá, germans Montañá, Teresina Torn, germans Maureso, Alfons S. H., Joan Prim, Salvador Burch, Andreu Siberiano, Sants Siberiano, Miquelet Siberiano, Enrich Puig, Jaumet Siberia, Jaume Piera, Carme Torres y altres companys, Pilar Gimeno y altres companys, Jaume Tort, Peret Bonastre, Frederich Saun, Lleó Solé, Francisco Rubio, Maria Assumpció Cusiné, germans Navarro, Cassià Carbó, Joseph Simó, Pilar Bertràn, Mercè Masvidal, Joanet Pujol, (un que ha oblidat el nom), germans Castellà, Lluis Carulla, S. Ribalta, Jaume, germans Marxuach, germans Remus, Antonieta Colomer, Demetri Albuixech, Victorià Ferré, Agustí Tataret, Joseph Guitart, Estanislau Giralt, Joseph Giralt, Lola B., Assumpció R. Vallés, Montserrat Bassa, M. T. Girbau, Enriqueta Terrés, Jacinta Torner, Joan Guardia, Amadeu Prunera, Carles Batlle, Leonia de Rocabruna, Maria Francès, Angela Giralt, Agustí Sesma, Enrich Verdú, Joseph Valeri, Miquel Cartero, Joan Santi, Llucià de Santarosa, Sants Sesma, Joaquim Gironella, Enrich Costa, Joan Termes, Lluis Gironella, Leandre Condeminas.

Tres solucions. — Germans Riera, Jaume Fontcuberta, germans Gusi y Grau, Joseph Almirall, Joseph Mestre, F. Broggi, Lluis Torres, Maria Vilà, Nick Pinyol, A. Bonet, Enrich Bach, Maria Sesma, Roch Cañellas, Maria Carbonell, Gustau Ferrer.

Dues solucions. — En B., Ramón Montserrat, Mércè Puigjané, germans Crusellas, Demetri Fullà, Emili Jordà, Esteve Sarroca, germans Lanfranco, Joan Guarro, Alfons Lloret, Francesch Serra, Antoni Farrando, germans Alvarez, Marsal Bosch, Joseph Miralles, germans Xavier Obach y Ramón Obach, Joseph Bodallés, Antòn Grimalt, Mariàn Pi, Lluis Malla, R. Crespi, Ll. Amat y E. Jou, Miquel Batalla, En T., Joseph Serrahima, Jaume Ferrer y companys, Joan Díaz y altres companys, Dionís y Maria Mestre, germans Guarro, Joaquim Farràs, Joaquim Winter, Joseph Roca, Salvador Farràs.

Una solució. — Enrich Isern, germans Paradell, J. Soler y altres companys, Teresa Juncosa, Carme Marquès, A. Jordana, Eduart Isern, Enrich Domingo, germans Serra, Eugeni Colomer, Agustí Cabo, Rosa Juncosa, Joseph Jover, Roseta Morral, Joan Solà, E. Camillo, J. Vilalta, Montserrat Viñals y Maria Farrés, Maria Barbeta y Montserrat Balletbó, P. Puigvert, Jesús de P. Masip, Manel Fuster, Elissa Ballester y Antonet Grané, Miquel Palau, Joan Forcadell, Manel Egea, Joan Barrabés, Joseph Coll, Elvireta Gomis, Joaquim Carter, germans Montes, Jaume Forcadell.

ENDEVINA, ENDEVINETA

GEROGLÍFICH

500 ∀LON NOTA animal R

MIQUEL CABALLERO

LOGOGRIF NUMÈRICH

1 2 3 4 5 6 7 — Nom d'home.
6 4 5 7 5 6 — Temps de verb.
3 3 2 6 7 — Llengua morta.
6 7 3 2 — Herba medecinal.
2 1 7 — Parentiu.
1 7 — Líquit.
5 — Consonant.

E. CAMILLO

ENDEVINALLA

¿Quina es la cosa que està sota teulada y sempre va xopa, xopa, mullada?

J. M.ª S.

TARGETA

Pau Baillot

Posar aquestes lletres degudament combinades de manera que's llegeixi el nom d'un drama català.

PERE BASSAGANYA

CONVERSA

—¿Ahónt vas, Peret, tan depressa?
—Cap a casa, que m'he descuidat la...
—No parlis més, home, ja ho has dit tu meteix.

MANEL ASTOR CELME

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

A la xarada: *Patufet.* — A la targeta: *Els Segadors, Enrich Morera.* — A l'endevinalla: *El bagul de morts.* — Al rombo: *Paula.*

Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

CAMISERIA Y CORBATERIA
de
JAUME SANS
Boqueria, 32. — BARCELONA

Als nens y nenes que comprin a la Casa se'ls obsequiará ab una bonica postal

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

Fidel Giró, impressor, Valencia, 233.—Barcelona.

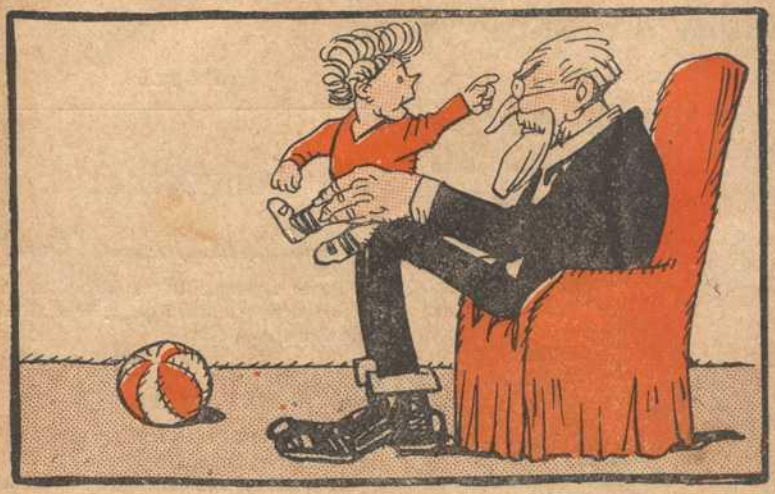

— Avi, ¿còm es que vostè té'l cabell tan blanch?
— Són els mal-de-caps, noy. N'he passat molts en aquesta vida.

—Miri, avia, aquet gos dèu haver passat molts mal-de-caps, perque té'ls cabells tan blanchs com l'avi.